

3. Dávky státní sociální podpory, náhradní výživné a dávky pěstounské péče

Systém **státní sociální podpory** (upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů) zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace, jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozené nebo malé dítě, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž finančně přispívá rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy k úhradě nákladů na bydlení. Podle tohoto zákona se poskytují následující dávky:

- **Přídavek na dítě** – Nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě¹, které žije v rodině, jejíž rozhodný příjem nepřesáhne 3,4násobek (do července 2021 2,7násobek) částky životního minima rodiny. Pro nárok na přídavek na dítě se posuzuje celkový příjem rodiny za předchozí kalendářní čtvrtletí, za příjem se považuje i rodičovský příspěvek. Přídavek je vyplácen ve třech výších podle věku nezaopatřeného dítěte a ve dvou výměrách – základní a zvýšené, a to podle druhu příjmu. Ve zvýšené výměře dávka náleží, pokud některá ze společně posuzovaných osob má příjem z výdělečné činnosti nebo z určitých dávek². V průběhu roku 2022 se dvakrát navýšily částky životního minima a opět pak v roce 2023, na přídavky na děti tak dosáhlo více rodin.

Tab. 3.1 Měsíční výše přídavku na dítě (Kč)

věk nezaopatřeného dítěte	do 30. 6. 2021		od 1. 7. 2021 do 31. 12. 2022		od 1. 1. 2023	
	základní výměra	zvýšená výměra	základní výměra	zvýšená výměra	základní výměra	zvýšená výměra
do 6 let	500	800	630	1 130	830	1 330
od 6 do 15 let	610	910	770	1 270	970	1 470
od 15 do 26 let	700	1 000	880	1 380	1 080	1 580

Zdroj: MPSV

- **Příspěvek na bydlení** – Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník bytu nebo od roku 2022 osoba, která byt užívá na základě služebnosti (věcného břemena) nebo nájemce (od roku 2022 též podnájemce) celého bytu, jestliže 30 % příjmů³ rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a zároveň těchto 30 % příjmů rodiny je nižší než příslušné normativní náklady⁴ stanovené zákonem; Splňuje-li podmínky nároku na příspěvek více osob v rámci domácnosti, náleží příspěvek na bydlení jen jednou.
- **Rodičovský příspěvek** – Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové částky 300 000 Kč⁵, nebo 450 000 Kč, pokud jsou nejmladšími dětmi v rodině dvojčata nebo vícčata; nejdéle do čtyř let věku dítěte. Příjem rodiče není sledován.

¹ Definice nezaopatřeného dítěte viz <https://www.uradprace.cz/web/cz/pridavek-na-dite>

² Z dávek nemocenského pojištění, z dávek důchodového pojištění, z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci, příspěvku na péči o osobu do 18 let věku, nebo z rodičovského příspěvku, pokud je poskytován po vyčerpání peněžité pomoci mateřství.

³ Do konce roku 2022 existoval specifický koeficient pro Prahu, a to 35 %.

⁴ U příspěvku na bydlení došlo od 1. 1. 2022 a od 1. 10. 2022 k razantnímu zvýšení normativních nákladů v reakci na rychlý růst cen energií a tedy ke zvýšení dopláceného rozdílu a zahrnutí většího počtu žadatelů.

⁵ Do konce roku 2019 se jednalo o částku 220 000 Kč, respektive 330 000 Kč v případě vícčat.

- **Porodné** – Nárok na porodné má pouze rodina, jejíž příjem v předchozím kalendářním čtvrtletí nepřesáhl 2,7násobek životního minima. Porodné je jednorázová dávka a činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě a 10 000 Kč na druhé živě narozené dítě.
- **Pohřebné** – Nárok na pohřebné má osoba, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území České republiky. Výše pohřebného je stanovena pevnou částkou, a to ve výši 5 000 Kč. Příjem rodiny se netestuje.
- **Jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě** – Nárok na příspěvek mělo každé nezletilé dítě (které nedosáhlo do 1. 7. 2022 plnoletosti a narodilo se nejpozději 31. 12. 2022) v rodinách s celkovým ročním příjmem, který v roce 2021 nepřesáhl 1 milion Kč hrubého. Rodiče, kteří v červnu nebo v červenci pobírali přídavek na dítě, dostali v srpnu jednorázový příspěvek 5 000 Kč automaticky. Ti, kteří přídavky nepobírali, museli o příspěvek požádat; Možnost podat žádost měli rodiče do 1. 7. 2023; Příspěvek představoval jednorázovou státní podporu některým rodinám ke zmírnění dopadů inflace.

Další dávka, která nespadá přímo mezi dávky státní sociální podpory, ale řadíme ji také do této kapitoly, neboť tematicky spadá do skupiny tzv. „rodinných dávek“, je náhradní výživné.

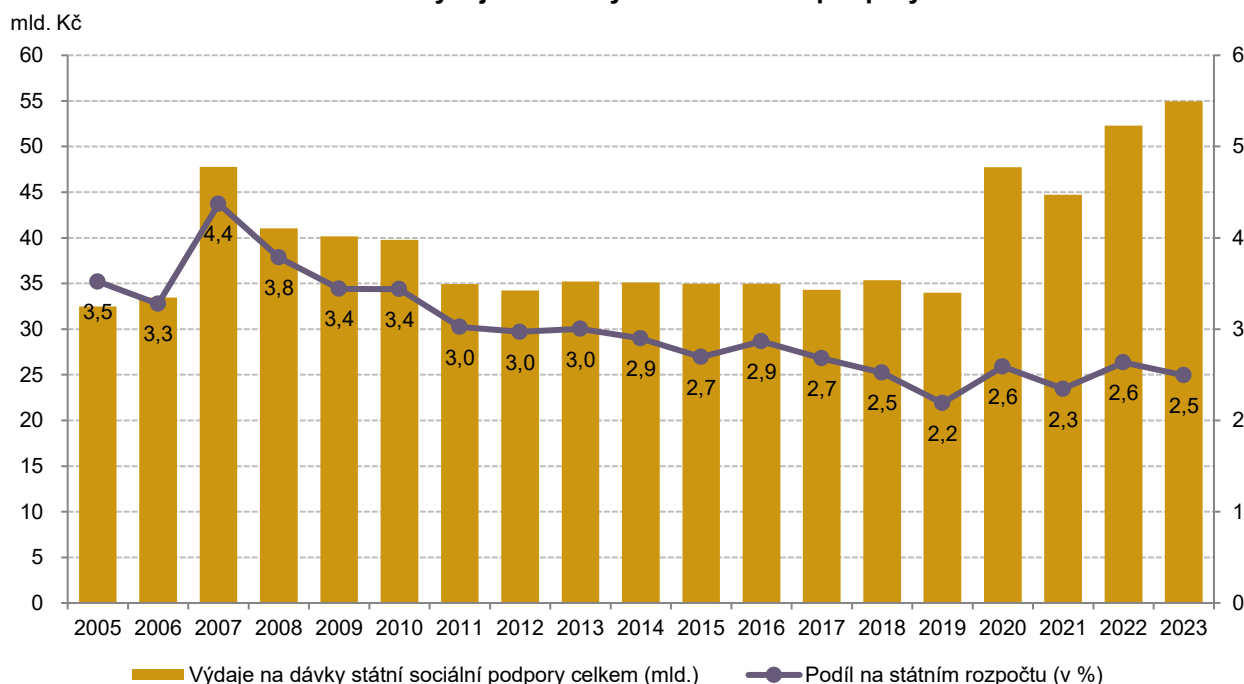
- **Náhradní výživné** – Dávka byla zavedena od 1. července 2021; jedná se o dávku, která má po přechodnou dobu finančně podpořit nezaopatřené děti v situaci, kdy má rodič (dlužník) z rozhodnutí soudu platit výživné, ale svou vyživovací povinnost neplní (výživné neplatí vůbec, nebo v nižší částce). Více viz zákon č. 588/2020 Sb. o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů.

Od roku 2008 došlo k podstatným změnám v konstrukci většiny dávek státní sociální podpory a pěstounské péče. Prostřednictvím další legislativní úpravy účinné od počátku roku 2011 došlo ke zkrácení termínu pro volbu varianty čerpání u rodičovského příspěvku, u sociálního příplatku byl omezen nárok na tuto dávku, a to pouze na rodiny s osobou se zdravotním postižením, z porodného se nově stala příjmově testovaná dávka. K dalším významným změnám v systému dávek státní sociální podpory došlo v rámci sociální reformy od roku 2012, kdy byl zrušen sociální příplatek a nově upraven nárok na rodičovský příspěvek. Rodiče nyní mohou pružně volit délku jeho pobírání i výši podle aktuální sociální situace rodiny. Od 1. ledna 2020 došlo ke zvýšení celkové částky rodičovského příspěvku. Od 1. července 2021 a pak od 1. ledna 2023 došlo ke zvýšení přídavku na dítě. Zároveň každé zvyšování částek životního a existenčního minima rozšíří i okruh možných příjemců přídavku na dítě. V roce 2023 došlo k výraznému navýšení výdajů na příspěvek na bydlení vzhledem k legislativním úpravám (v roce 2022 a 2023), které se týkaly především tzv. normativních nákladů na bydlení, z nichž se nárok na dávku i její výše odvozují.

Dávky státní sociální podpory v roce 2023

Výdaje na dávky státní sociální podpory se od roku 2011 až do roku 2019 pohybovaly okolo hodnoty 35 mld. Kč ročně. V roce 2020 skokově vzrostly (na 47,7 mld. Kč) v souvislosti se zvýšením celkové částky rodičovského příspěvku. V roce 2023 bylo vydáno na dávky státní sociální podpory bezmála 55 mld. Kč, což představovalo 2,5 % státního rozpočtu. Meziročně vzrostly výdaje na dávky státní sociální podpory o 5 % (2,7 mld. Kč), nejvýrazněji vzrostly výdaje na příspěvek na bydlení (na více než dvojnásobek). V roce 2022 a 2023 jsou do výdajů na dávky státní sociální podpory zahrnuty i výdaje na jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě, celkem v hodnotě 7 mld. Kč (dohromady za oba dva roky). Na rodičovský příspěvek bylo v roce 2023 vydáno 31 mld. Kč, na příspěvek na bydlení 17,9 mld. Kč na přídavky na děti 5,5 mld. Kč, na porodné 87 mil. Kč a na pohřebné téměř 12 mil. Kč. Na náhradní výživné (zavedené v roce 2021), které není součástí dávek státní sociální podpory, ale je zařazeno v této kapitole, bylo vydáno 223 mil. Kč.

Graf 3.1 Výdaje na dávky státní sociální podpory

Zdroj dat: MPSV, MF, státní závěrečný účet

Poznámka: V roce 2022 a 2023 jsou zahrnuty výdaje na jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě.

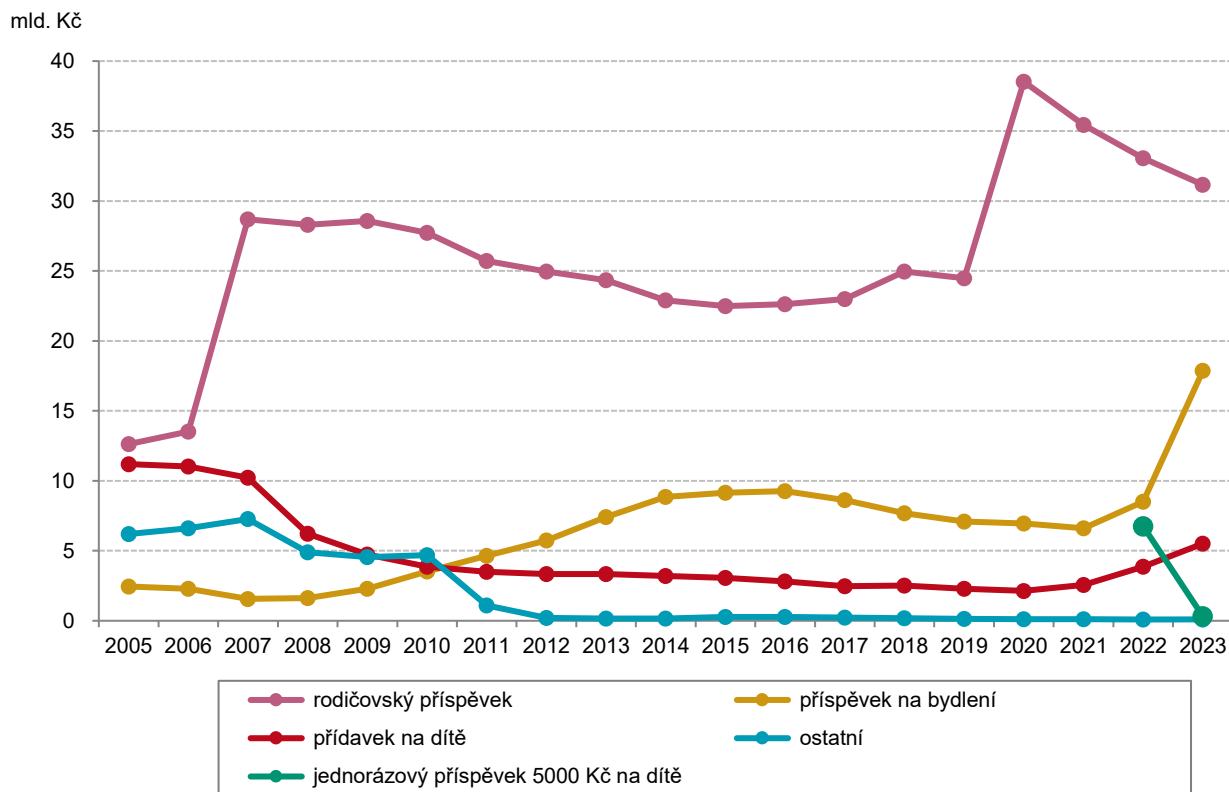
V roce 2022 bylo vyplaceno 10,4 mil. dávek státní sociální podpory (bez jednorázového příspěvku 5 000 Kč na dítě), což je o 1,5 mil. dávek více než v předchozím roce. Ze všech vyplacených dávek státní sociální podpory představovaly přídavky na děti 40 %, rodičovské příspěvky 31 % a příspěvky na bydlení 29 %. Zastoupení přídavků na děti v rámci dávek státní sociální podpory vzrostlo z důvodu navýšení částek životního minima, díky čemuž mělo více rodin nárok na tuto dávku. Porodné bylo vyplaceno v 7,7 tisících a pohřebné ve 2,3 tisících případech.

Vzhledem k tomu, že přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a rodičovský příspěvek jsou dávky opakující se (v každém měsíci, kdy je na dávku nárok), je vhodné použít průměrný měsíční počet vyplacených dávek pro lepší představu, kolika osob se daná dávka týká. V roce 2023 bylo v průměru 348 tisíc dětí, na které rodiče čerpali přídavek na dítě. V průměru bylo 23 % přídavků na dítě vypláceno v základní výměře a 77 % ve zvýšené výměře. Téměř polovina dětí byla ve věku mezi 6 a 15 lety, 30 % mladší 6 let a 22 % mezi 15 a 26 lety. Průměrný měsíční počet příjemců přídavku na dítě se meziročně zvýšil o 59 tis. Příspěvek na bydlení dostávalo měsíčně v průměru 248 tisíc osob (za jednu domácnost může čerpat příspěvek pouze jedna osoba), což je o 80 tis. osob více než v roce 2022. Rodičovský příspěvek pobíralo v roce 2023 v průměru 269 tisíc osob, z čehož bylo 98 % žen.

Nejvyšší částky na dávky státní sociální podpory v přepočtu na jednoho obyvatele za rok byly vydány v Moravskoslezském – 6 245 Kč a Ústeckém kraji – bezmála 6 000 Kč (nejsou zde zahrnuty výdaje na jednorázový pětitisícový příspěvek Kč na dítě). To bylo dáno zejména hodnotou výdajů na příspěvek na bydlení, který zde byl v přepočtu na počet obyvatel nejvyšší v celém Česku. Nejvyšší výdaje v přepočtu na jednoho obyvatele přesahující 700 Kč byly v těchto dvou krajích i na přídavky na děti.

Nejvíce příjemců příspěvků na bydlení, v přepočtu na tisíc obyvatel daného okresu, bylo v prosinci roku 2023 v okrese Karviná, Ostrava-město a Most. Počet příjemců příspěvků na bydlení zde přesahoval 46 osob na 1 000 obyvatel daného okresu, v Karviné to bylo 63. Nejvíce příjemců přídavku na dítě (více než 200 na 1 000 obyvatel ve věku 0–26 let daného okresu) bylo v okrese Bruntál, Most, Jeseník a Karviná.

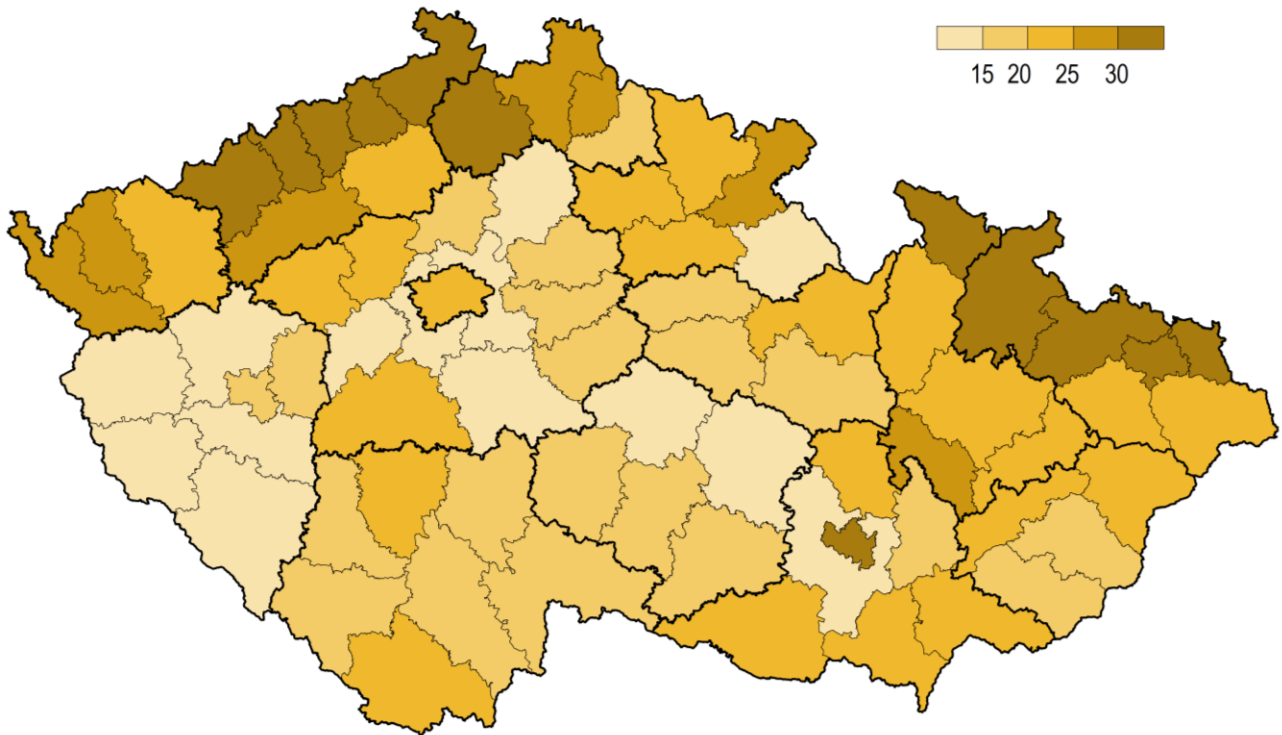
Graf 3.2 Výdaje na dávky státní sociální podpory podle druhů dávek

Zdroj dat: MPSV

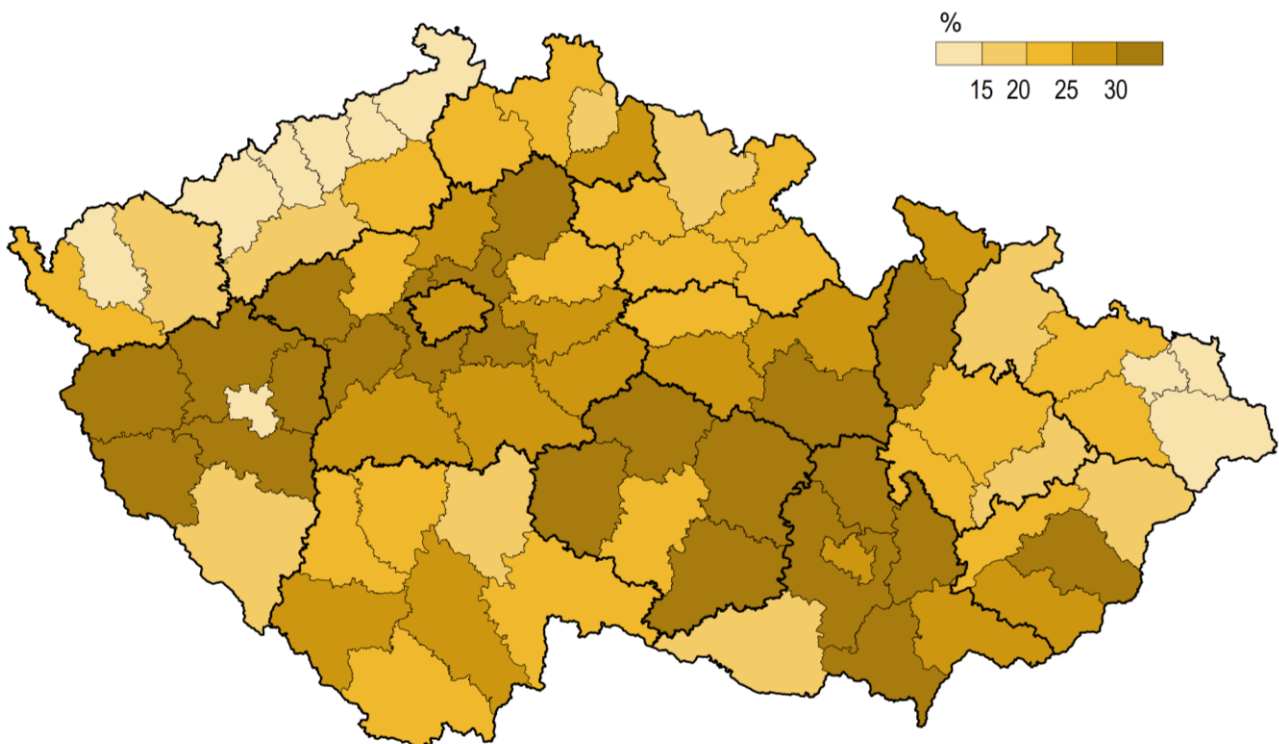
Víceméně stabilní, na úrovni 1,9 %, zůstává podíl mužů mezi příjemci rodičovského příspěvku. V rámci krajů je nejvyšší zastoupení mužů mezi příjemci rodičovského příspěvku v Hlavním městě Praze (3,6 %). Co se týče rozložení příjemců rodičovského příspěvku dle věku, mezi muži je častější zastoupení věkové skupiny nad 35 let než mezi ženami (57 % vs. 36 %). Ženy s rodičovským příspěvkem jsou nejčastěji ve věku mezi 25 a 34 lety (57 %). Věkové rozložení se liší také podle krajů. Nejvyšší podíl příjemkyň rodičovského příspěvku ve věku 35 a více let bylo v Praze (48 %), naopak nejvíce nejmladších příjemkyň ve věku do 24 let bylo v Ústeckém a Karlovarském kraji (14 %, respektive 12 %).

Obr. 3.1 Příjemci příspěvku na bydlení na 1 000 obyvatel daného okresu v prosinci 2023

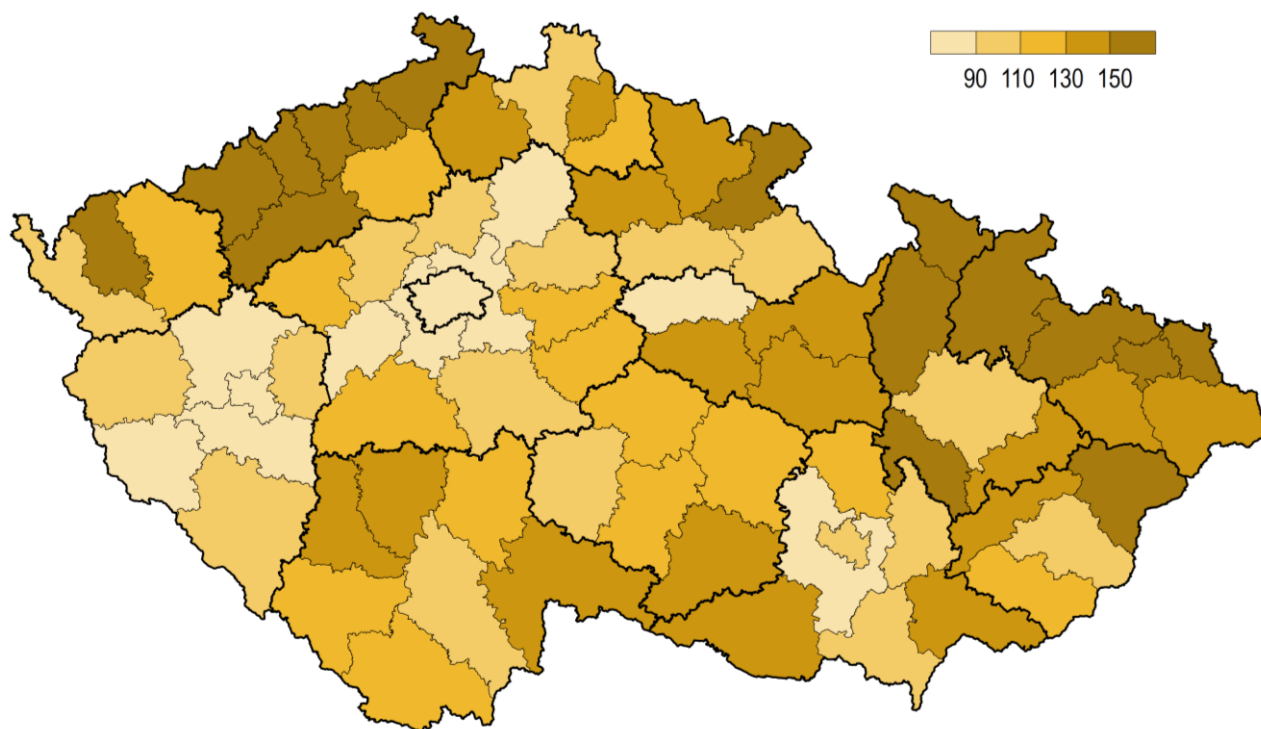
Zdroj dat: MPSV

Obr. 3.2 Nárůst počtu příjemců příspěvku na bydlení mezi prosincem 2022 a 2023

Zdroj dat: MPSV

Obr. 3.3 Příjemci přídavku na dítě na 1 000 obyvatel ve věku 0–26 let daného okresu v prosinci 2023

Zdroj dat: MPSV

Dávky pěstounské péče

Dávky **pěstounské péče**, které spadaly do konce roku 2012 mezi dávky státní sociální podpory (upraveny zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře), jsou od roku 2013 obsaženy v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Pěstounská péče je dítěti poskytována osobou v evidenci (osobou vedenou v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu), nebo osobou pečující (zejména pěstoun, nikoli však na přechodnou dobu, nebo poručník). Od roku 2013 také došlo ke zvýšení částek odměny pěstouna a příspěvku na úhradu potřeb dítěte a byl zaveden příspěvek při ukončení pěstounské péče a rozšířen nárok na příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla. V roce 2022 byl nově zaveden příspěvek při pěstounské péči a zaopatřovací příspěvek. U odměny pěstouna došlo ke změně vymezení okruhu příjemců dávky a výpočtu výše a u příspěvku na úhradu potřeb dítěte došlo ke zvýšení vyplácených částek.

V roce 2023 se poskytovaly tyto dávky pěstounské péče:

- **Příspěvek na úhradu potřeb dítěte** – Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezletilé nezaopatřené dítě svěřené do pěstounské péče (do péče osoby pečující či osoby v evidenci). Nárok je zachován i po dosažení zletilosti dítěte, jde-li o nezaopatřené dítě, které trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby s osobou, která byla do dosažení jeho zletilosti osobou pečující. Příplatek je vyplácen ve čtyřech výších podle věku nezaopatřeného dítěte. Je-li dítě osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, je výše příspěvku ve vazbě na věk a stupeň závislosti.
- **Odměna pěstouna** – Nárok na odměnu pěstouna má osoba pečující, která poskytuje dítěti zprostředkovanou pěstounskou péči, a osoba v evidenci (pěstoun na přechodnou dobu). Do konce roku 2021 byla odměna pěstouna vyplácena i v případě nezprostředkované pěstounské péče, tj. i tehdy, pokud o dítě osobně pečovala osoba příbuzná nebo blízká, a v dalších zákonem stanovených případech; Výpočet výše odměny pěstouna je nově navázán na koeficient minimální mzdy v závislosti na počtu svěřených dětí, jejich zdravotním stavu a typu pěstounské péče (dlouhodobá x přechodná). Odměna pěstouna je považována za příjem ze závislé činnosti, podléhá tedy zdanění a pojistným odvodům.

- **Příspěvek při pěstounské péči** – Nárok na příspěvek při pěstounské péči vzniká v případě nezprostředkované pěstounské péče; Jedná se o pěstounskou péči, kdy o dítě pečuje osoba příbuzná nebo blízká, případně si pěstoun sám dítě vybral a požádal o jeho svěření do své pěstounské péče; dávka byla zavedena od 1. 1. 2022; Výše příspěvku při pěstounské péči se odvíjí od násobku životního minima v závislosti na počtu svěřených dětí a jejich zdravotním stavu. V případě prarodičů a praprarodičů je násobek nižší, a to s ohledem na jejich subsidiární vyživovací povinnost k vnoučatům dle § 910 Občanského zákoníku.
- **Příspěvek při převzetí dítěte** – Příspěvek při převzetí dítěte se vyplácí osobě pečující, která převzala dítě do pěstounské péče, a je vyplácen jednorázově. Příspěvek je vyplácen ve třech výších podle věku dítěte, podrobněji viz tabulku 3.3.; Od 1. 1. 2022 mají nově nárok na dávku také osoby⁶, které převzaly dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu.
- **Příspěvek na zakoupení motorového vozidla** – Na příspěvek má nárok osoba pečující, která má v pěstounské péči nejméně 3 děti nebo má nárok na odměnu pěstouna z důvodu péče o 3 děti včetně zletilých nezaopatřených dětí, jež zakládají osobě pečující nárok na odměnu pěstouna, pokud zakoupila osobní motorové vozidlo nebo zajistila jeho nezbytnou celkovou opravu. Výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla činí 70 % pořizovací ceny motorového vozidla nebo prokázaných výdajů na opravy, nejvýše však 100 000 Kč. Příspěvek náleží osobě v evidenci při svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu.
- **Příspěvek při ukončení pěstounské péče** – Nárok na příspěvek při ukončení pěstounské péče měla fyzická osoba, která byla ke dni dosažení zletilosti v pěstounské péči (nehlédě na to, zda v péči osoby pečující, nebo osoby v evidenci), a to ke dni zániku nároku této osoby na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Příspěvek byl vyplácen jednorázově ve výši 25 000 Kč a každé osobě náležel jen jednou. Dávka byla v roce 2022 **zrušena** a fakticky nahrazena jednorázovým zaopatřovacím příspěvkem (viz dále).

Další dávkou zařazenou do této kapitoly je nově zavedený zaopatřovací příspěvek, který nespadá přímo mezi dávky pěstounské péče, ale úzce s nimi souvisí. Od roku 2022 byla zavedena jednotná úprava zaopatření mladých lidí, kteří po dosažení zletilosti odcházejí z pěstounské péče, poručnické péče nebo z ústavního zařízení a nadále splňují podmínku nezaopatřenosti⁷.

- **Zaopatřovací příspěvek jednorázový a opakující se** – Jedná se o dávky určené pro mladé dospělé odcházející z péče ústavního zařízení nebo po ukončení náhradní rodinné péče. Zaopatřovací příspěvek opakující⁸ se je určen pro mladé dospělé do 26 let, kteří zůstávají i po dosažení zletilosti nezaopatřeným dítětem (typicky tedy studují). Příspěvek činí 17 250 Kč měsíčně. Mladým dospělým, kteří nemají nárok na zaopatřovací příspěvek opakující se, náleží při odchodu z náhradní péče po dosažení zletilosti zaopatřovací příspěvek jednorázový. Jeho výše činí 28 750 Kč.

Výdaje na dávky pěstounské péče se výrazně zvýšily v roce 2013, a dále v roce 2018, kdy došlo ke změnám v právní úpravě těchto dávek. V roce 2023 došlo opět k nárůstu výdajů, zejména kvůli rostoucím výdajům na příspěvek na úhradu potřeb dítěte související s nárůstem počtu dětí v náhradní rodinné péči.

⁶ V tomto případě nesmí součet příspěvků přesáhnout částku 40 000 Kč v období posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem podání žádosti o tento příspěvek.

⁷ Soustavně se připravují na budoucí povolání nebo se nemohou soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz.

⁸ Do konce roku 2027 bude moci mladý dospělý volit, zda bude pobírat zaopatřovací příspěvek opakující se nebo při splnění podmínek zákona bude i nadále pobírat příspěvek na úhradu potřeb dítěte a osoba, která byla do jeho zletilosti osobou pečující, bude pobírat odměnu pěstouna nebo příspěvek při pěstounské péči.

Tab. 3.2 Měsíční výše příspěvku na úhradu potřeb dítěte

věk dítěte	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
do 6 let	4 950 Kč	6 290 Kč
od 6 do 12 let	6 105 Kč	7 750 Kč
od 12 do 18 let	6 985 Kč	8 870 Kč
od 18 do 26 let	7 260 Kč	9 220 Kč

Poznámka: Je-li dítě osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, je výše příspěvku vyšší.

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 3.3 Měsíční výše příspěvku při převzetí dítěte

věk dítěte	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
do 6 let	8 000 Kč	10 800 Kč
od 6 do 12 let	9 000 Kč	12 150 Kč
od 12 do 18 let	10 000 Kč	13 500 Kč

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 3.4 Měsíční výše odměny pěstouna (pro zprostředkované pěstouny) od 1. 1. 2022

	Dlouhodobí pěstouni	Pěstouni na přechodnou dobu
žádné dítě	x	1,8*MM
1 dítě	1,0*MM	1,8*MM
1 dítě – stupeň závislosti I.	1,2*MM	2,0*MM
1 dítě – stupeň závislosti II. až IV.	2,0*MM	2,2*MM
2 děti	1,5*MM	x
3 děti	2,0*MM	x
za každé další dítě	+ 0,5*MM	+ 0,3*MM
za každé další dítě – stupeň závislosti III. nebo IV.	+ 0,7*MM	+ 0,5*MM

Poznámka: MM=minimální mzda; v roce 2023 byla minimální mzda 17 300 Kč

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 3.5 Měsíční výše příspěvku při pěstounské péči (pro nezprostředkované pěstouny) od 1. 1. 2022

	Tety, strýcové, zletilí sourozenci, osoby blízké	Prarodiče
1 dítě	2,3*ŽM	1,8*ŽM
1 dítě – stupeň závislosti I.	2,3*ŽM	1,8*ŽM
1 dítě – stupeň závislosti II. až IV.	5,5*ŽM	5,5*ŽM
2 děti	2,3*ŽM*2	1,8*ŽM*2
3 děti	2,3*ŽM*3	1,8*ŽM*3
za každé další dítě	+ 2,3*ŽM	+ 1,8*ŽM
za každé další dítě – stupeň závislosti II. až IV.	+ 5,5*ŽM	+ 5,5*ŽM

Poznámka: ŽM=životní minimum; V roce 2023 bylo životní minimum jednotlivce 4 860 korun. Oproti předchozímu stavu došlo od 1. 1. 2023 ke zvýšení o 5,2 %.

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. 3.6 Výše zaopatřovacího příspěvku

Zaopatřovací příspěvek	do 30. 9. 2022	od 1. 10. 2022
jednorázový	25 000 Kč	28 750 Kč
opakující se	15 000 Kč/měsíčně	17 250 Kč/měsíčně

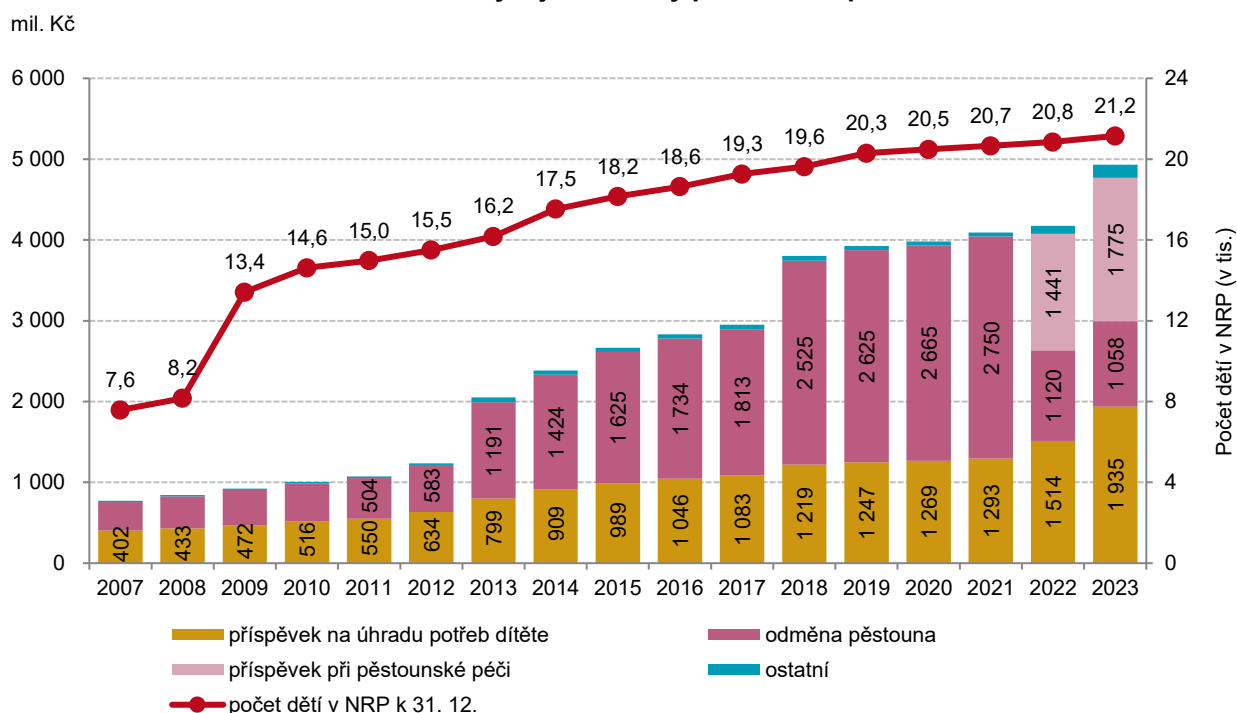
Zdroj: Úřad práce ČR

Celkové výdaje na dávky pěstounské péče dosáhly v roce 2023 hodnoty 4,9 miliard Kč, po meziročním nárůstu o 18 %. Výdaje na **odměnu pěstouna** mírně poklesly na částku 1 mld. Kč. Výdaje na **příspěvek při pěstounské péči** se zvýšily o 333 mil. Kč a dosáhly hodnoty téměř 1,8 mld. Kč. Tyto dvě dávky tvořily 57 % z celkových výdajů na dávky pěstounské péče. Výdaje na **příspěvek na úhradu potřeb dítěte** vzrostly o 422 mil. Kč a dosáhly tak 1,9 mld. Kč. Z celkových výdajů na dávky pěstounské péče tvořily výdaje na příspěvek na úhradu potřeb dítěte 39 %. Výdaje na ostatní dávky – příspěvek při převzetí dítěte, příspěvek na zakoupení motorového vozidla a zaopatřovací příspěvek – tvořily 3 % celkových výdajů na dávky pěstounské péče, celkem 163 mil. Kč, z čehož 120 mil. Kč připadlo na zaopatřovací příspěvek.

Počet dětí v **náhradní rodinné péči** (zahrnuje pěstounskou péči, osobní péči poručníka, péči jiné fyzické osoby) dosahoval na konci roku 2023 celkem 21 150 dětí, což je meziročně o 307 dětí více. Výdaje na dávky pěstounské péče v přepočtu na jedno dítě v náhradní rodinné péči představovaly 233 tisíc Kč.

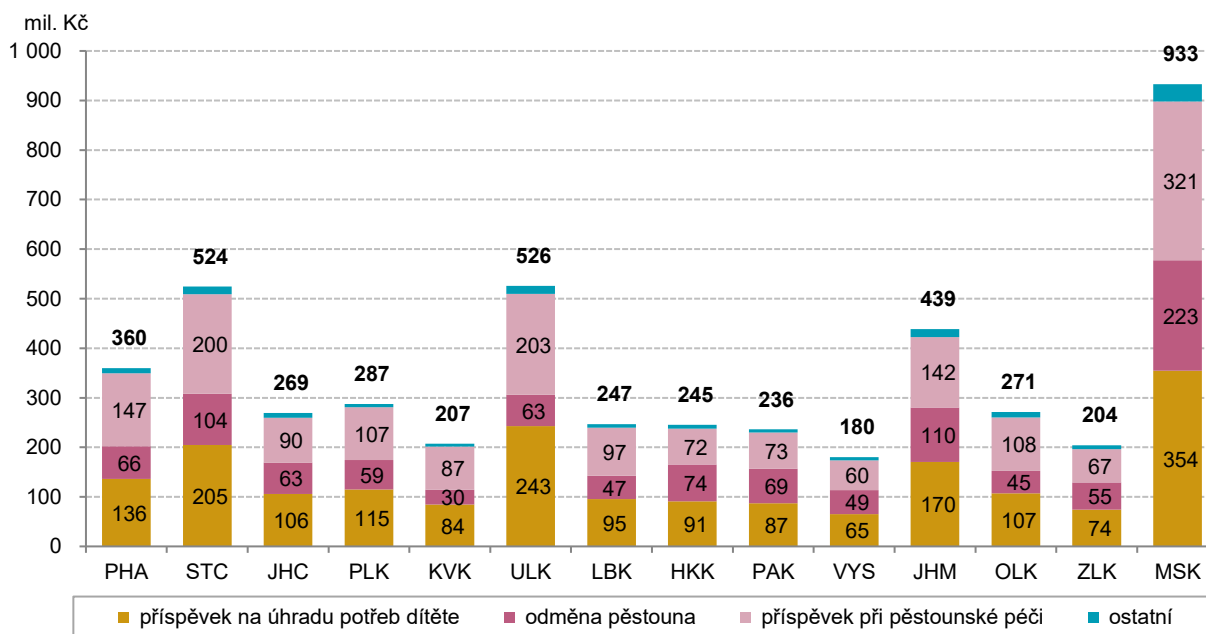
Výrazně nejvyšší výdaje na dávky pěstounské péče byly v Moravskoslezském kraji, celkem 933 mil. Kč, což představuje 19 % z celkových výdajů na dávky pěstounské péče v Česku. Sociální odbory v tomto kraji evidují 18 % ze všech dětí v náhradní rodinné péči v republice (absolutně 3,8 tisíce dětí), druhé nejvyšší zastoupení dětí v náhradní rodinné péči je v Ústeckém kraji, 14 % (2,9 tisíce dětí). Relativní zastoupení dětí v náhradní rodinné péči (počet dětí v náhradní rodinné péči na 1 000 obyvatel daného kraje) bylo v roce 2023 nejvyšší v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji.

Graf 3.3 Výdaje na dávky péstounské péče

Pozn.: NRP = náhradní rodinná péče, zahrnuje péstounskou péči, osobní péči poručníka a péči jiné fyzické osoby
Zdroj dat: MPSV

Graf 3.4 Výdaje na dávky péstounské péče podle krajů v roce 2023

Zdroj dat: MPSV

Další informace o dávkách státní sociální podpory a péstounské péče jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <https://www.mpsv.cz/web/cz/statni-socialni-podpora> a <https://www.mpsv.cz/davky-pestounske-pece-a-zaopatrovaci-prispevky-pro-mlade-dospеле> a na internetových stránkách Úřadu práce ČR <https://www.uradprace.cz/statni-socialni-podpora> <https://www.uradprace.cz/davky-pestounske-pece-a-zaopatrovaci-prispevky1>